

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

6 maximumscore 1

Een juist antwoord bevat een uitleg dat veel positieve aandacht voor de successen van vrouwenvoetbal op televisie weinig of geen invloed zal hebben op iemand die vrouwenvoetbal niet interessant vindt, met een toepassing van het begrip selectieve blootstelling.

voorbeeld van een juist antwoord:

Volgens de selectiviteitshypothese zal veel positieve aandacht voor de successen van vrouwenvoetbal op televisie weinig of geen invloed hebben op iemand die vrouwenvoetbal niet interessant vindt, omdat hij (volgens deze hypothese) niet naar (programma's over) vrouwenvoetbal op televisie zal kijken.

Opgave 2 Straffen en vertrouwen in de rechtspraak

---

7 maximumscore 3

Een juist antwoord bevat:

- het noemen van de moderne school als school waarmee geïnformeerde burgers het eens zullen zijn, met als uitgangspunt van de moderne school daderrecht en een omschrijving hiervan 1
- het noemen en omschrijven van het uitgangspunt daadrecht als uitgangspunt van de klassieke school 1
- een redenering waarom geïnformeerde burgers het eens zullen zijn met de uitgangspunten van de moderne school en niet met de uitgangspunten van de klassieke school 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Geïnformeerde burgers zullen het eens zijn met de uitgangspunten van de moderne school, want de moderne school stelt in plaats van de daad de dader centraal: daderrecht. Dit betekent dat bij het bepalen van de strafmaat rekening wordt gehouden met de achtergrond van de verdachte 1
- Als burgers na het krijgen van informatie over de achtergrond van de verdachte minder behoefte hebben aan strengere straffen, past dit dus bij de moderne school. Informatie over de achtergrond van de verdachte zal in de visie van de klassieke school geen invloed hebben op de strafmaat 1
- De klassieke school stelt namelijk de daad centraal en gaat uit van vaststaande sancties voor alle daders: daadrecht 1

8 A

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 maximumscore 3

Een juist antwoord bevat:

- een uitleg dat rechters over een cognitieve machtsbron beschikken 1
- een uitleg dat rechters over een politieke machtsbron beschikken 1
- een uitleg dat rechters macht hebben, met een toepassing van het vermogen om hulpbronnen in te zetten om bepaalde doelstellingen te bereiken / het vermogen om hulpbronnen in te zetten om de handelingsmogelijkheden van anderen te beperken/vergroten uit de omschrijving van het kernconcept macht 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Rechters beschikken over een cognitieve machtsbron, omdat ze veel kennis hebben van het recht 1
- Rechters beschikken over een politieke machtsbron, omdat hun macht wettelijk is vastgelegd en daarom legitiem is 1
- Rechters hebben macht, omdat ze op basis van hun kennis en wettelijke bevoegdheden rechtspreken en met hun uitspraak de handelingsmogelijkheden van degenen die terechtstaan (mede) bepalen 1

Opmerking

Alleen een scorepunt toekennen als zowel de soort machtsbron als de bijbehorende uitleg juist is.

10 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- een toetsbare hypothese over het verband tussen de hoeveelheid informatie die de groep lager opgeleiden kreeg en de strafmaat die deze groep lager opgeleiden voorstelde, die bevestigd wordt door de informatie uit figuur 1 1
- het noemen van het aantal maanden gevangenisstraf / de hoogte van de gewenste straf als afhankelijke variabele 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Een door figuur 1 bevestigde hypothese over het verband tussen de hoeveelheid informatie die de groep lager opgeleiden kreeg en de strafmaat die deze groep voorstelde, is:
Lager opgeleiden die veel informatie krijgen, stellen minder maanden gevangenisstraf voor / stellen minder hoge straffen voor dan de lager opgeleiden die weinig informatie krijgen 1
- De afhankelijke variabele is het aantal maanden gevangenisstraf / de hoogte van de gewenste straf 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

11 maximumscore 1

Een juist antwoord bevat een uitleg dat dit woordgebruik een beperking van de betrouwbaarheid van het onderzoek kan betekenen, met een toepassing van de eis van betrouwbaarheid voor sociaalwetenschappelijk onderzoek.

voorbeeld van een juist antwoord:

Als het taalgebruik voor sommige lager opgeleide deelnemers lastig is, dan kan het zijn dat zij delen van de beschrijving van de mishandelingszaak niet begrijpen en daardoor zal de strafmaat die zij voorstellen berusten op toeval en niet betrouwbaar zijn.

12 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- de eis van representativiteit of de eis van generaliseerbaarheid en een uitleg dat aan deze eis van sociaalwetenschappelijk onderzoek niet volledig voldaan is door de geselecteerde steekproef, met een toepassing van deze eis 1
- informatie uit regel 16 tot en met 31 van tekst 3 waaruit blijkt dat niet volledig voldaan is aan deze eis 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- De geselecteerde groep hoger opgeleiden bestond uit alleen psychologiestudenten 1
- Psychologiestudenten zijn geen dwarsdoorsnede van de totale onderzoekspopulatie hoger opgeleiden. Daarom is aan de eis van representativiteit is niet volledig voldaan 1

Vraag	Antwoord	Scores
13	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	<ul style="list-style-type: none"> • informatie uit tekst 3 waaruit selectieve berichtgeving blijkt 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • een argumentatie dat deze selectieve berichtgeving en een gebrek aan kennis het gezag van rechters kunnen aantasten, met een toepassing van het kernconcept gezag 	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Uit tekst 3 blijkt dat mensen bij hun oordeel over hoe het rechtssysteem werkt vooral afgaan op de media, maar dat mediaberichten selectief zijn. Zo krijgen slachtoffers bijvoorbeeld veel aandacht, wat ten koste kan gaan van achtergrondinformatie over een zaak (r. 39-43) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Als burgers door deze selectieve berichtgeving over rechtszaken en door gebrek aan kennis over het rechtssysteem niet begrijpen hoe de rechters de straf bepalen, kan dat negatieve gevolgen hebben voor hun steun voor die straffen (r. 47-51). Als burgers de besluiten van de rechters niet of minder accepteren, wordt de macht van de rechters als minder legitiem beschouwd en wordt hun gezag aangetast 	1
14	maximumscore 1	
	Een juist antwoord bevat een uitleg dat de rechtspraak een sociale institutie is, met een toepassing van het kernconcept sociale institutie.	
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	De rechtspraak is gebaseerd op wetten, geformaliseerde regels, en door middel van de rechtspraak worden het gedrag en de onderlinge relaties van mensen gereguleerd.	
15	maximumscore 2	
	twee van de volgende kenmerken:	
	– Sociale instituties hebben vaak een lange traditie.	
	– Sociale instituties zijn enerzijds vrij stabiel, maar anderzijds vrij veranderlijk/veranderbaar.	
	– Een individu kan sociale instituties niet zomaar op eigen kracht veranderen. / Sociale instituties hebben een ‘eigen realiteit’.	
	per juist kenmerk	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

16 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- informatie uit tekst 4 waaruit blijkt dat vertrouwen in de rechtspraak de objectieve veiligheid kan vergroten 1
- een redenering dat het hebben van vertrouwen in de rechtspraak de objectieve veiligheid kan vergroten, met een toepassing van het begrip objectieve veiligheid 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Uit tekst 4 blijkt dat als mensen vertrouwen hebben in de rechtspraak zij zich ook zelf eerder aan de regels van de rechtsorde houden (r. 18-20) 1
- Als mensen zich meer aan de regels van de rechtsorde houden, worden er minder overtredingen/misdrijven begaan en lopen mensen minder risico om slachtoffer te worden van een strafbaar feit. Daarmee wordt de objectieve veiligheid groter 1

17 maximumscore 1

Een juist antwoord bevat een redenering dat het hebben van vertrouwen in instituties als de politie en de rechtspraak de subjectieve veiligheid kan vergroten, met een toepassing van het begrip subjectieve veiligheid en informatie uit tekst 4 om de redenering te onderbouwen.

voorbeeld van een juist antwoord:

Uit tekst 4 blijkt dat wanneer mensen zich beschermd voelen door rechtshandhaving door politie en rechtspraak, zij meer op elkaar durven te vertrouwen. Als mensen meer op elkaar durven te vertrouwen, kan dit het gevoel van veiligheid en dus de subjectieve veiligheid vergroten.

18 maximumscore 1

Een juist antwoord bevat een uitleg dat of iemand kennis heeft over de rechterlijke macht onder andere afhankelijk is van zijn politieke socialisatie, met een toepassing van het kernconcept politieke socialisatie.

voorbeeld van een juist antwoord:

De rechterlijke macht maakt deel uit van de politieke cultuur in Nederland. Politieke socialisatie is het proces van overdracht en verwerving van de politieke cultuur van de groep(en) en samenleving waartoe mensen behoren. Het bijbrengen van kennis over de rechterlijke macht is dus een onderdeel van de politieke socialisatie van burgers.